

Styrkelse af elevdemokratiet

Elevrådet er en af de få muligheder, som elever har for at få indflydelse på deres skole. Skolen er et sted, hvor vi unge bruger det meste af vores tid, og det er derfor vigtigt, at elevrådene fungerer, så eleverne får lov til at tage beslutninger på deres egne vegne. Desværre oplever vi i Børne- og ungebyrådet ikke at have den indflydelse, som vi burde få adgang til gennem elevrådet. Når elevrådsrepræsentanter er til møde i skolebestyrelsen, sker det tit, at de bliver frataget deres demokratiske ret, blandt fordi de ikke får lov til at deltage i afstemninger eller debatter, og det medfører ofte at vi elever står tilbage med en følelse af ikke at blive taget seriøst. Ofte oplever elevrådet også, at deres forslag gang på gang forsvinder oppe igennem systemet, og at de ikke hører mere til dem.

Udover det oplever vi hos en del elevrådsmedlemmer manglende engagement, og at elevråds pladsen bliver brugt som en mulighed for at slippe for undervisning. Dette skaber en dårlig stemning i elevrådet, og det kan gøre at nogle af de engagerede medlemmer føler, at det er håbløst at være der. Vi tror på, at der i alle klasser er mindst en elev, der har lysten til at forandre skolen til det bedre, men at de elever der prøver oplever, at de ikke bliver taget seriøst, og derfor mister lysten. Det mener vi er dårlig demokratisk dannelse.

Ungebyrådet foreslår derfor at:

1. Der nedsættes en række minimumskrav for elevrådsarbejdet
2. Der arbejdes med hvordan elevers arbejde i skolebestyrelser kan styrkes

Konkrete krav:

1. Elevrådet skal være valgt i september, og de skal have mindst 14 møder om året
2. Valgene af elevrådsmedlemmerne skal foregå på oplyst grundlag og uden kønskvoter
3. Elevrådet skal opfordres af kontaktlæreren til at arbejde grundigt med få emner, og de skal have ressourcer af skolen til at gøre dette
4. Elevrådet skal kunne udpege en forperson, som er ordstyrer på elevrådsmøderne, og som har mulighed for at have indflydelse på dagsordenen
5. De to elevrådsrepræsentanter i skolebestyrelsen skal have stemmeret

6. Eleverrådet skal kunne sætte et punkt på dagsordenen til bestyrelsesmøderne udover “nyt fra eleverrådet”, hvis de mener, at det er nødvendigt
7. Eleverrådet skal have mulighed for at tale om kommende bestyrelsesmøder med et medlem af skolebestyrelsen, så de er godt forberedt
8. Der skal tilbydes et årligt kursus til eleverrådsforpersonen og elevrepræsentanter i skolebestyrelsen, så de bliver klædt på til deres opgave

Motivation af punkt 1

Mange elevråd når ikke at gøre en reel forskel på grund af manglende tid. Dette er en skam, så vi mener at der skal være et krav om minimum 14 møder på et år. Oven i dette mener vi at elevrådet skal være valgt i september, så der ikke går for lang tid, inden de kan komme i gang. Dette svarer til minimum 1,4 møder om måneden, hvilket vi mener er minimum for at have nok tid til at skabe elevinddragelse.

Valget af medlemmer til elevrådet er ofte baseret på socialt hierarki og popularitet i stedet for at være baseret på mærkesager og ambitioner for skolen. Dette synes vi er ærgerligt og det ender ud i, at elevrådet ikke får noget gjort pga. manglende entusiasme. Derfor foreslår vi, at valgtaler er en del af valget for at sørge for at repræsentantens mærkesager stemmer overens med klassens. Oven i det er det i nogle klasser et krav omkring, at klassens to repræsentanter er en dreng og en pige. Dette mener vi er forkert, da alle har lige meget ret til at være med, lige meget om den anden valgte repræsentant har samme eller forskelligt køn som en selv.

Eleverådene kan ofte føles lidt ukonkrete, da man ikke helt ved, hvad man kan/må/skal lave. Derfor foreslår vi, at eleverådene vælger nogle mærkesager på et af de første møder, som de arbejder med i løbet af året. De skal selvfølgelig have midler til at udføre deres mærkesager. Vi vurderer, at 10.000kr. er et passende beløb.

En ofte misforstået del af eleverådsarbejdet er kontaktlærerens rolle. På mange skoler kommer det desværre til at være kontaktlæreren, der alene bestemmer de emner, der skal på dagsordenen, der siger 95% af alle de ord der bliver sagt på hele mødet og generelt bare kontaktlæreren der er hovedperson på møderne. Eleverådene er til for at eleverne kan gøre deres stemmer hørte og det er der mange kontaktlærere der ubevidst kommer til at stå i vejen for. For at sikre at det ikke sker, skal der være mulighed for at eleverrådsforpersonen kan være ordstyrer på møderne, og at elever kan tilføje punkter på dagsordenen.

Motivation af punkt 2

Skolebestyrelsen udgør det mest betydningsfulde organer på skolen og den udgør elevernes primære mulighed for at påvirke deres skolegang. Derfor er der i dag allerede lovgivning om, at der skal sidde minimum to elever med i skolebestyrelsen på folkeskoler¹. I Børne- og ungebyrådet oplever vi dog desværre ikke, at dette bliver overholdt alle steder. Det synes vi, at der skal gøres en aktiv indsats på at forbedre. Derudover bør elevrepræsentanterne tildeles stemmeret, så de ikke blot er til stede, men også aktivt medinddrages i skolens beslutningsprocesser og har reel demokratisk indflydelse.

For at sikre en effektiv elevrepræsentation bør elevrådet have mindst et fastlagt punkt på dagsordenen til hvert møde. Samtidig bør de have mulighed for at introducere andre emner, og sætte dem på dagsordenen, hvis de ikke naturligt passer ind under "nyt fra elevrådet". I dag er realiteten desværre at mange af eleverne i skolebestyrelserne tager hjem efter de har fortalt hvad der rører sig i elevrådet. Elevrepræsentanterne er nøglen til at udtrykke elevernes synspunkter og interesser, og derfor bør de i stedet opfordres til at deltage aktivt i hele mødet og bidrage med deres perspektiver.

I skolebestyrelsen bliver der ofte snakket om ting, som man som 8. klasses elev ikke nødvendigvis er ekspert i. Derfor bør eleverne også have muligheden for at diskutere dagsordenen og blive grundigt informeret om mødet af et voksent medlem fra skolebestyrelsen, hvis de føler behov for det. Dette sikrer, at eleverne føler sig velinformeret og er med til at sørge for at de er klædt godt nok på til at kunne komme med deres input.

Det er vigtigt, at de unge der melder sig til at sidde i skolebestyrelsen og som elevrådsforperson er klædt godt på til opgaven. Derfor foreslår vi, at der engang årligt arrangeres et kursus, som de kan komme på

Vi mener, at det er essentielt, at der bliver fulgt op på om arbejdet med elevdemokrati ændrer sig, og derfor bør der om 2 år evalueres på op kvaliteten af arbejdet er steget, og om skolerne lever op til deres forpligtelser.

¹ <https://www.uvm.dk/folkeskolen/organisering-og-ledelse/skolens-ledelse/skolebestyrelsen>